

ROBIN HOOD RICHT PIJLEN OP NIEUW THEATERSTUK

646 jaar na de eerste verhalen over Robin Hood komt de volksheld opnieuw tot leven in een gloednieuw theaterspektakel. Het Phion-orkest uit Gelderland

& Overijssel, bestaande uit dertig musici, moet gaan zorgen voor een indrukwekkende muzikale ervaring. De cast bestaat o.a. uit Erik van Muiswinkel als

koning John, Howard Komproe als de sheriff en Yamill Jones als Robin Hood, en het stuk is geschreven door Ilse Warringa, bekend van *De luizenmoeder*.

Van 3 februari t/m 14 april toert de familievoorstelling door het land waarbij theater Amphion in Doetinchem het spits mag afbijten.

Kleine kaskrakers voor de Haagse Scholers

SCHILDERIJ MET ARME KINDERTJES EROP VERKOCHT BETER

door Paola van de Velde

De schilders van de Haagse School staan natuurlijk vooral bekend om hun grijze zeegezichten, hun door regen gegeselde polderlandschappen, zonnige duingezichten en pittorese boerentaferelen. Dat ze ook oog hadden voor kinderen en hun soms erbarmelijke leefomstandigheden in de 19e eeuw, is minder bekend. Panorama Mesdag zet het onderwerp met de expositie *Kinderen van de Haagse School. Spelen, werken, overleven op de kaart*.

Met een knorrig blik staart het luciferverkoopstertje voor zich uit, leunend op haar kruk, het hoofd van de kou tussen de schouders getrokken. Floris Arntzenius portretteerde het ongelukkige kind met verve, geen vlek op haar smoezelige schort ont-snapte aan zijn aandacht. Toch is deze Haagse versie van het meisje met de zwavelstokjes geen sociale aanklacht tegen kinderarbeid. Daar was het deze kunstenaar niet om te doen, hij zocht gewoon schilderachtige straattypes om te vereeuwigen.

'Schildersmooi', noemde de boerenbevolking dat in Laren en omgeving, waar veel Haagse Scholers ook werkten. Wie model wilde staan, moest zich juist niet op zijn zondags kleden,

Wally Moes schilderde twee jonge mandenvlechters tijdens hun schafttijd. De luxe sinaasappel voegde ze vooral voor de kleur toe aan de compositie. FOTO MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN

maar zijn sjofelste kloffie aantrekken. Vuil en armoedig was een aanbeveling. Wally Moes schilderde twee piepjonge mandenvlechters met hun rafelige broek en vuile voeten. De sinaasappel deed ze er louter voor de kleur bij. De vrucht was een ongekende luxe in die tijd, die arbeiderskinderen zelden of nooit zagen, laat

'Hun bestaan was gericht op overleven'

staan aten. De kinderen waren kleine kaskrakers, zo legt kunsthistorica Adrienne Quarles van Ufford uit, die de tentoonstelling samenstelde. 'Van Bernard Blommers is bekend dat zijn doeken waarop kinderen stonden afgebeeld maar liefst 33% meer oprachtten in de kunsthandel dan die zonder.' Ook Jozef Israëls schilderde graag kinderen, bijvoorbeeld het broertje en

Het lucifermeisje van Floris Arntzenius uit 1890. FOTO HAAGS HISTORISCH MUSEUM

zusje op het strand dat een speelgoedbootje laten dobberen in een plas. Een aangrijpend beeld, omdat de melancholische blik van het meisje verraadt dat ze denkt aan haar vader die, zoals zo vele schippers, in de woeste

golven is omgekomen. 'Voor veel kinderen in die tijd was hun bestaan vooral gericht op overleven', zegt directeur Minke Schat van Museum Panorama Mesdag. 'Ze moesten hun ouders al vroeg helpen op het land, of bij het binnenhalen van de vis.' Quarles van Ufford vult aan: 'Meisjes gingen al vroeg naar de breischool. Eenmaal getrouwd stonden hun handen nooit meer stil. Elk vrij moment van de dag tikten hun breipennen om sokken, ondergoed en truien te breien.'

In 2024 is het precies 150 jaar geleden dat het Kinderwetje van Samuel van Houten werd aangenomen. Daarmee werd fabrieksarbeid voor kinderen onder de twaalf jaar verboden. Maar over helpen in het huishouden, aardappelen rooien of bijspringen in de hooitijd, ging het niet. 'Toch betekende de wet een belangrijk kantelpunt in de geschiedenis', stelt Schat. In de expositie wordt er uitgebreid aandacht aangegeven. Niet in de laatste plaats omdat minister Samuel van Houten de broer van Sientje Mesdag was, de vrouw van schilder Hendrik Willem Mesdag en zelf ook actief als kunstenaar.

De expositie laat ook zien dat Nederland in het algemeen en een stad als Den Haag in het bijzonder een maatschappij van hoeden en petten was. Dat de meeste Haagse School-schilders goed van hun vak konden leven en in aanzien stonden, blijkt wel uit de portretten die ze van hun eigen kroost vervaardigden. Dat waren stuk voor stuk weldoerders kinderen met keurig gekamde haren en smetteloze kleding aan. Wat een schril contrast met de armoedzaaiers op sommige van hun best verkopende werken.

TINA BEKIJKT HET!

NPO-miljonairs

Eva Jinek krijgt ECHT van niemand anders geld dan van de AvroTros, bezwoer ze op Radio 1. Het klonk bijna als iets heldhaftigs, zo zijn we inmiddels gewend dat presentatoren, naast hun omroepsalaris, allerlei constructies verzinnen om extra geld te verdienen. De Telegraaf kopte afgelopen week: 'Kamer dwingt NPO tot transparantie over topverdieners'. Dit om inzichtelijk te maken wie flink profiteert van de met belastinggeld gefinancierde NPO. Het zou ook eens tijd worden. Poeh, want wat hebben sommige presentatoren veel verdiend naast dat balkenende norm-salaris van maar liefst 233.000 euro per jaar. Mensen willen vaak meer en meer. Zo begon Paul de Leeuw in zijn hoogtijdagen met Joop van den Ende als aandeelhouder een bedrijf om zijn eigen programma's te maken en Paul verkocht dat daarna weer door aan de dochter van Joop, aan Medialane. Een constructie met veel vrij-

'Kassa voor Paul de Leeuw'

heid en vooral kassa voor Paul, maar ook voor de familie Van den Ende extra omzet. Gevolgen voor BnnVara? *Ranking the Stars* werd opeens door Medialane gemaakt in plaats van door de omroep zelf. Ook alle andere programma's van Paul worden nog steeds, een enkele uitzondering daargelaten, door dat bedrijf gemaakt. Deze constructie trok ook de aandacht van Matthijs van Nieuwkerk, en hij volgde al snel naar datzelfde bedrijf. En bizar genoeg werd dus opeens *College tour*, dat eerst door de NTR gemaakt werd, met Matthijs als presenterator een Medialane-productie. Eigenlijk alles wat hij presenteerde na *De wereld draait door* kwam daar terecht. Er gaan zelfs geruchten dat Matthijs daar nog steeds op de loonlijst staat voor een extra zakcentje. Functie? Creatief adviseur of zoiets. Ook Jeroen Pauw heeft flink verdiend. Jarenlang ontving hij salaris van BnnVara als presenterator EN produceerde hij al zijn programma's zelf via zijn eigen bedrijf TVBV. Zelfs toen hij wilde stoppen met Pauw wist hij nog te regelen dat de opvolger *Op1* door ZIJN bedrijf geproduceerd werd. De kassa draaide dus jarenlang overuren op het Mediapark bij de presenteratoren van de NPO. Mocht het juridisch? Zeker wel. Past het bij de publieke omroep? Nee. Is het goed dat er nu eindelijk korte metten mee wordt gemaakt? Ja. Eva geeft alvast het goede voorbeeld.

Tina Nijkamp is kijkcijferexpert en voormalig programmadirecteur van SBS6.

Hoofdrolspelers Sam Song Li, Justin Chien en Highdee Kuan (midden) met haar Nederlandse roots.

CLUBTOUR DUNCAN LAURENCE

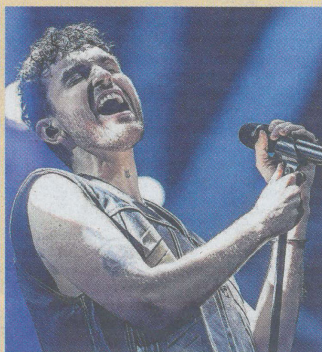
liefde, die maar niet lijkt te wennen. Nou is het misschien wel moeilijker om van je te laten houden dan om van een ander te houden. Het is alsof Duncan Laurence nog steeds niet kan bevatten dat hij een succesvolle artiest is geworden. Hij reageert niet met de kreet 'ik hou ook van jullie', maar zegt 'stop, stop, stop', alsof het allemaal te veel voor hem wordt.

Vriend en vijand zijn het eens over de geweldige vocale kwaliteiten van Duncan Laurence, hij brengt zijn songs met pathos. Zijn stem is zijn handelsmerk. Daarmee brengt hij het publiek in

extase. Een vierkoppige band had hij meegenomen, die niet aan het publiek werd voorgesteld. Er zat bovendien een achtergrondzanger en/of -zangeres bij. De koortjes, zoals bijvoorbeeld bij de populaire song *Electric life*, stonden op band.

Jammer, Duncan Laurence werd in Paradiso bedolven onder liefde, maar zaterdagavond gaf hij de fans te weinig terug.

De clubtour brengt Duncan Laurence nog naar andere Utrecht, Nijmegen, Hengelo, Groningen en Tilburg.

Duncan Laurence liet zijn fans in ongeloof achter.

FOTO ANP

T/m 20 mei in Museum Panorama Mesdag, Den Haag